

1. Przyczyny reformacji:
  - a. **symonia**.
  - b. **nepotyzm**.
  - c. odpusty.
2. Wystąpienie **Marcina Lutra, 1517 r.**, 95 tez = początek reformacji.
3. Założenia luteranizmu:
  - a. Biblia źródłem wiary.
  - b. 2 sakramenty: chrzest i komunia (pod dwiema postaciami)
  - c. nieuznawanie władzy papieża.
  - d. zniesienie kultu Maryi i świętych.
  - e. likwidacja zakonów i celibatu.
4. Wojny religijne w Niemczech.
  - a. rozszerzanie się idei protestanckich.
  - b. **Tomasz Munzer**- powstanie chłopskie.
  - c. **pokój w Augsburgu 1555 r.** – „cuius regio, eius religio” (czyj kraj, tego religia).
5. **Jan Kalwin** i kalwinizm.
  - a. predystynacja.
  - b. surowe normy moralne.
  - c. demokratyzacja władzy w kościele kalwińskim.
6. **Henryk VIII**+ Katarzyna Aragońska – brak unieważnienia małżeństwa stał się przyczyną powstania kościoła anglikańskiego – **1534 r.** akt o supremacji (zniesienie zwierzchnictwa papieża nad katolikami). Król stał się głową kościoła.
7. Francja
  - a. **23/24 sierpnia 1572. Noc Świętego Bartłomieja** – rzeź hugenotów (francuskich protestantów) podczas uroczystości weselnych Henryka Burbona i Małgorzaty Walezy.
  - b. wojny religijne.
  - c. **1598 r. edykt nantejski** zapewniający hugenotom wolność wyznania.
8. Skutki reformacji:
  - rozłam w kościele katolickim
  - wojny religijne
  - podział Europy na kraje katolickie i protestanckie
  - tłumaczenie biblii na język narodowe